

Bilag 8.

Ved med Skrivelse af 17. f. M. at tilstille mig et Udkast til Forslag til Lov om Menighedsraad har det høje Ministerium udbedt sig mine Ytringer over samme meddelte, særlig med Hensyn til §§ 32—35, saa snart som efter Omstændighederne muligt.

Efter at have overvejet Sagen saa godt, som stor Optagethed af Visitatsarbejde har tilladt mig, skal jeg med Hensyn til de ovenanførte Paragrafer ærbødigst tillade mig at udtale følgende.

Først nogle spredte Bemærkninger om Punkter, der ikke ere mig ganske klare, tildels af Mangel paa fornøden juridisk Indsigt.

Der tales i disse §§ stadig om Menighedsraad i Enkelttal. Som Regel vil et Pastorat jo have to Menighedsraad. Og der maa formentlig kræves Stemmeferhed i begge Menighedsraad, for at en Klage over Præsten skal kunne nyde Fremme. Indeholder § 13 tilstrækkelig Anvisning i denne Henseende?

Er der ikke noget af en Inkonsekvens i, at det ikke kan betroes et Menighedsraad at gøre Indstilling til en Præsts Ansættelse, uden at det skal have Hjælp af et Menighedsmøde og et af dette valgt Udvalg (§ 26, hvilken Paragraf jeg forøvrigt er en afgjort Modstander af), men at det derimod faar Ret til at gøre Indstilling til en Præsts Afskedigelse, uden at en saadan Assistance anses nødvendig?

Naar § 32 giver et Menighedsraad Hjemmel til at fordre Undersøgelse mod en Præst med hans Afskedigelse som muligt Resultat, saa udelukkes vel ikke herved det Initiativ, der bør tilkomme ogsaa Biskoppen, til at fordre Undersøgelse og eventuelt Tiltale mod en Præst for Overtrædelse af de ham som saadan paahvilende Forpligtelser?

Naar der forskellige Steder i disse §§ tales om „Provsteretten’s Afgørelse, saa er det vel en Selvfølge, at denne i alle Tilfælde vil kunne appelleres til Landemøde og Højesteret, og det ikke blot af Ministeriet, men ogsaa saavel af den anklagede som af Biskop og Menighedsraad?

Jeg er uklar over Rækkevidden af § 34, sidste Punktum. 1) Er det en Regel, der kun har Gyldighed for Provsterettens Behandling af de paagældende Sager, eller gælder den ogsaa for de overordnede Instanser? Jeg maa antage det første, da man vel ikke i en Lov om Menighedsraad kan foreskrive f. Eks. Højesteret processuelle Regler. Men er der saa ikke noget besynderligt i, at der mulig følges forskellige Bevisregler ved Sagens Behandling paa de forskellige Trin? 2) Er det en Regel, der skal anvendes, ikke blot naar der klages over, at „Præstens Forhold virker til Skade for Menigheden”, men ogsaa ved Sager, der angaa uværdigt Forhold i Lære og Levned? Det ser ud, som om den gælder for alle Sager, der rejses i Henhold til § 32, men er det dog ikke uretfærdigt, at en Præst idømmes Straf f. Eks. for usømmeligt Forhold i sædelig Henseende, uden at der foreligger sædvanligt retsligt Bevis for hans Forseelse? —

Med Hensyn til det i de nævnte §§ omhandlede *Principspørgsmaal* skal jeg derefter tillade mig at udtale, at jeg er ganske enig i, at der gives Menighedsraadene en lovordnet Adgang til at rejse Klage og Tiltale mod en Præst for eventuelt at faa ham fjernet fra Embedet. Den Tankegang, der har ført til, at man giver Sognemenighederne Indflydelse paa Valget af deres Præster, maa som en naturlig Konsekvens medføre, at man ogsaa maa imødekomme det Krav, der utvivlsomt vil fremkomme fra disse, om ogsaa at have et Ord at sige, naar det gælder om at